

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО
ТА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

«31» серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА»**

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Рукінова Світлана Сергіївна, викладач вищої категорії циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

(підпис)

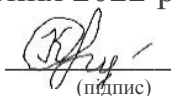
С.С.Рукінова

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки протокол.

Протокол № 8 від «30» серпня 2022 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Мікрюкова К.О.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 08 <u>«Право»</u> (шифр, назва)	Нормативна
		Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 081 <u>«Право»</u> (шифр, назва)	3-й
		Семестр
		6-й
		Лекції
Тижневих годин: аудиторних – 5,8 самостійної роботи студента – 1,8	Освітньо-кваліфікаційний ступінь: Фаховий молодший бакалавр	60 год.
		Практичні, семінарські
		40 год
		Самостійна робота
		50 год
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 100 год. – аудиторні заняття, 50 год. – самостійна робота (66,7%~33,3%)

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Moodle – <http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5217>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Теорія держави та права»: відповідно до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» надати студентам базову сукупність інформації та вмінь, що формує в них необхідні вихідні знання про державу та право.

2.2. Завдання курсу:

- сформувати систему узагальнених знань про державу і право;
- засвоїти систему науково-правових понять і категорій, їх сутність, структуру та призначення у системі державотворення;
- виховати повагу до права та закону;
- сформувати у майбутніх юристів вміння мислити правовими категоріями.

Передумови для вивчення дисципліни: Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Основи правознавства», «Правознавство», «Юридична деонтологія» та ін.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у юридичній діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК 2. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах. ЗК 3. Вміння працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. ЗК 6. Креативність, здатність до системного, логічного, абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	ФК 2. Здатність орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру та види юридичних норм. ФК 14. Здатність визначати соціальну сутність, функції, форму держави, структуру її апарату. ФК 15. Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів.
Програмні результати навчання (РН):	
	Результати навчання за циклами дисциплін: ПРН 1. Формування розуміння сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні, а

	також почуття патріотизму, правосвідомості. ПРН 11. Набуття необхідних знань про державу і право як явища суспільного життя, основних закономірностей їх виникнення і розвитку, їх сутність, призначення і функціонування в суспільстві.
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Юридична наука. Теорія держави: походження, соціальна сутність, форма держави.

Тема 1. Поняття, предмет та система юридичної науки.

Тема 2. Поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.

Тема 3. Додержавні форми організації суспільства. Виникнення і розвиток держави.

Тема 4. Сутність, основні ознаки і призначення держави.

Тема 5. Загальна характеристика теорій походження держави. Типологія держав і теорія сучасної держави.

Тема 6. Форма держави: державне правління, державний устрій, державний режим.

Кредит 2. Держава, демократія, права і свободи людини та громадянина. Побудова сучасної держави.

Тема 7. Співвідношення суспільства, держави і права. Держава у політичній системі суспільства.

Тема 8. Держава та особа: гарантії прав і свобод людини та громадянина.

Тема 9. Загальне вчення про демократію та основні теорії демократії.

Тема 10. Механізм та апарат держави.

Тема 11. Державні органи влади в Україні.

Тема 12. Правова сутність та характерні ознаки правової держави.

Кредит 3. Загальне вчення про право. Систематизація, реалізація і розуміння правових норм.

Тема 13. Поняття, походження права, сучасне право розуміння.

Тема 14. Правове регулювання: його поняття та особливості.

Тема 15. Соціальна цінність, принципи та функції права.

Тема 16. Норми права в системі нормативного регулювання.

Тема 17. Правоутворення та форми (джерела) права.

Тема 18. Нормативно-правовий акт, його види та загальні відмінності від інших актів.

Тема 19. Система права та систематизація нормативно-правових актів. Правові відносини.

Тема 20. Реалізація норм права та правозастосування. Тлумачення норм права.

Кредит 4. Законність, правопорядок, юридична відповідальність та правосвідомість.

Тема 21. Законність і правопорядок. Правова та правомірна поведінка. Правопорушення.

Тема 22. Юридична відповідальність.

Тема 23. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання та правовий всеобуч.

Тема 24. Правове регулювання і його механізм. Юридична техніка.

Кредит 5. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка. Типології правових систем світу.

Тема 25. Юридична практика.

Тема 26. Юридичний процес.

Тема 27. Поняття типу і типології правових систем світу. Наука загального порівняльного правознавства.

Тема 28. Романо-германський тип правових систем світу.

Тема 29. Англо-американський тип правових систем світу.

Тема 30. Релігійно-традиційний тип правових систем світу (мусульманське, індуське, китайське, японське право).

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Кредит 1. Юридична наука. Теорія держави: походження, соціальна сутність, форма держави.	30	12	8			10
Тема 1. Поняття, предмет та система юридичної науки.	5	2	1			2
Тема 2. Поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.	5	2	1			2
Тема 3. Додержавні форми організації суспільства. Виникнення і розвиток держави.	5	2	1			2
Тема 4. Сутність, основні ознаки і призначення держави.	5	2	1			2
Тема 5. Загальна характеристика теорій походження держави. Типологія держав і теорія сучасної держави.	5	2	2			1
Тема 6. Форма держави: державне правління, державний устрій, державний режим.	5	2	2			1

Кредит 2. Держава, демократія, права і свободи людини та громадянина. Побудова сучасної держави.	30	12	8			10
Тема 7. Співвідношення суспільства, держави і права. Держава у політичній системі суспільства.	5	2	1			2
Тема 8. Держава та особа: гарантії прав і свобод людини та громадянина.	5	2	1			2
Тема 9. Загальне вчення про демократію та основні теорії демократії.	5	2	2			1
Тема 10. Механізм та апарат держави.	5	2	2			1
Тема 11. Державні органи влади в Україні.	5	2	1			2
Тема 12. Правова сутність та характерні ознаки правової держави.	5	2	1			2
Кредит 3. Загальне вчення про право. Систематизація, реалізація і розуміння правових норм	30	16	10			4
Тема 13. Поняття, походження права, сучасне право розуміння.	5	2	1			2
Тема 14. Правове регулювання: його поняття та особливості.	3	2	1			
Тема 15. Соціальна цінність, принципи та функції права.	3	2	1			
Тема 16. Норми права в системі нормативного регулювання.	3	2	1			
Тема 17. Правоутворення та форми (джерела) права.	3	2	1			
Тема 18. Нормативно-правовий акт, його види та загальні відмінності від інших актів.	3	2	1			
Тема 19. Система права та систематизація нормативно-правових актів. Правові відносини.	5	2	2			1
Тема 20. Реалізація норм права та правозастосування. Тлумачення норм права.	5	2	2			1
Кредит 4. Законність, правопорядок, юридична відповідальність та правосвідомість.	30	8	8			14
Тема 21. Законність і правопорядок. Правова та правомірна поведінка. Правопорушення.	8	2	2			4
Тема 22. Юридична відповідальність.	6	2	2			2
Тема 23. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання та правовий всеобуч.	8	2	2			4

Тема 24. Правове регулювання і його механізм. Юридична техніка.	8	2	2			4
Кредит 5. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка. Типології правових систем світу.	30	12	6			12
Тема 25. Юридична практика.	5	2	1			2
Тема 26. Юридичний процес.	5	2	1			2
Тема 27. Поняття типу і типології правових систем світу. Наука загального порівняльного правознавства.	4	2	2			-
Тема 28. Романо-германський тип правових систем світу.	5	2	1			2
Тема 29. Англо-американський тип правових систем світу.	5	2	1			2
Тема 30. Релігійно-традиційний тип правових систем світу (мусульманське, індуське, китайське, японське право).	6	2	-			4
Усього годин	150	60	40			50

5.Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Юридична наука. Теорія держави: походження, соціальна сутність, форма держави	12
1.	Тема 1. Поняття, предмет та система юридичної науки.	2
2.	Тема 2. Поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.	2
3.	Тема 3. Додержавні форми організації суспільства. Виникнення і розвиток держави.	2
4.	Тема 4. Сутність, основні ознаки і призначення держави.	2
5.	Тема 5. Загальна характеристика теорій походження держави. Типологія держав і теорія сучасної держави.	2
6.	Тема 6. Форма держави: державне правління, державний устрій, державний режим.	2
	Кредит 2. Держава, демократія, права і свободи людини та громадянина. Побудова сучасної держави	12
7.	Тема 7. Співвідношення суспільства, держави і права. Держава у політичній системі суспільства.	2
8.	Тема 8. Держава та особа: гарантії прав і свобод людини та громадянина.	2
9.	Тема 9. Загальне вчення про демократію та основні теорії демократії.	2

10.	Тема 10. Механізм та апарат держави.	2
11.	Тема 11. Державні органи влади в Україні.	2
12.	Тема 12. Правова сутність та характерні ознаки правової держави.	2
	Кредит 3. Загальне вчення про право. Систематизація, реалізація і розуміння правових норм	16
13.	Тема 13. Поняття, походження права, сучасне право розуміння.	2
14.	Тема 14. Правове регулювання: його поняття та особливості.	2
15.	Тема 15. Соціальна цінність, принципи та функції права.	2
16.	Тема 16. Норми права в системі нормативного регулювання.	2
17.	Тема 17. Правоутворення та форми (джерела) права.	2
18.	Тема 18. Нормативно-правовий акт, його види та загальні відмінності від інших актів.	2
19.	Тема 19. Система права та систематизація нормативно-правових актів. Правові відносини.	2
20.	Тема 20. Реалізація норм права та правозастосування. Тлумачення норм права.	2
	Кредит 4. Законність, правопорядок, юридична відповідальність та правосвідомість	8
21.	Тема 21. Законність і правопорядок. Правова та правомірна поведінка. Правопорушення.	2
22.	Тема 22. Юридична відповідальність.	2
23.	Тема 23. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання та правовий всеобуч.	2
24.	Тема 24. Правове регулювання і його механізм. Юридична техніка.	2
	Кредит 5. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка. Типології правових систем світу	12
25.	Тема 25. Юридична практика.	2
26.	Тема 26. Юридичний процес.	2
27.	Тема 27. Поняття типу і типології правових систем світу. Наука загального порівняльного правознавства.	2
28.	Тема 28. Романо-германський тип правових систем світу.	2
29.	Тема 29. Англо-американський тип правових систем світу.	2
30.	Тема 30. Релігійно-традиційний тип правових систем світу (мусульманське, індуське, китайське, японське право).	2
31.	Разом:	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Юридична наука. Теорія держави: походження, соціальна сутність, форма держави	8
1.	Тема 1. Поняття, предмет та система юридичної науки.	1
2.	Тема 2. Поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.	1
3.	Тема 3. Додержавні форми організації суспільства. Виникнення і розвиток держави.	1
4.	Тема 4. Сутність, основні ознаки і призначення держави.	1
5.	Тема 5. Загальна характеристика теорій походження держави. Типологія держав і теорія сучасної держави.	2
6.	Тема 6. Форма держави: державне правління, державний устрій, державний режим.	2
	Кредит 2. Держава, демократія, права і свободи людини та громадянина. Побудова сучасної держави	8
7.	Тема 7. Співвідношення суспільства, держави і права. Держава у політичній системі суспільства.	1
8.	Тема 8. Держава та особа: гарантії прав і свобод людини та громадянина.	1
9.	Тема 9. Загальне вчення про демократію та основні теорії демократії.	2
10.	Тема 10. Механізм та апарат держави.	2
11.	Тема 11. Державні органи влади в Україні.	1
12.	Тема 12. Правова сутність та характерні ознаки правової держави.	1
	Кредит 3. Загальне вчення про право. Систематизація, реалізація і розуміння правових норм	10
13.	Тема 13. Поняття, походження права, сучасне право розуміння.	1
14.	Тема 14. Правове регулювання: його поняття та особливості.	1
15.	Тема 15. Соціальна цінність, принципи та функції права.	1
16.	Тема 16. Норми права в системі нормативного регулювання.	1
17.	Тема 17. Правоутворення та форми (джерела) права.	1
18.	Тема 18. Нормативно-правовий акт, його види та загальні відмінності від інших актів.	1
19.	Тема 19. Система права та систематизація нормативно-правових актів. Правові відносини.	2
20.	Тема 20. Реалізація норм права та правозастосування.	2

	Тлумачення норм права.	
	Кредит 4. Законність, правопорядок, юридична відповідальність та правосвідомість	8
21.	Тема 21. Законність і правопорядок. Правова та правомірна поведінка. Правопорушення.	2
22.	Тема 22. Юридична відповідальність.	2
23.	Тема 23. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання та правовий всеобуч.	2
24.	Тема 24. Правове регулювання і його механізм. Юридична техніка.	2
	Кредит 5. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка. Типології правових систем світу	6
25.	Тема 25. Юридична практика.	1
26.	Тема 26. Юридичний процес.	1
27.	Тема 27. Поняття типу і типології правових систем світу. Наука загального порівняльного правознавства.	2
28.	Тема 28. Романо-германський тип правових систем світу.	1
29.	Тема 29. Англо-американський тип правових систем світу.	1
30.	Тема 30. Релігійно-традиційний тип правових систем світу (мусульманське, індуське, китайське, японське право).	-
31.	Разом:	40

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Юридична наука. Теорія держави: походження, соціальна сутність, форма держави	10
1.	Тема 1. Поняття, предмет та система юридичної науки.	2
2.	Тема 2. Поняття, предмет, методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.	2
3.	Тема 3. Додержавні форми організації суспільства. Виникнення і розвиток держави.	2
4.	Тема 4. Сутність, основні ознаки і призначення держави.	2
5.	Тема 5. Загальна характеристика теорій походження держави. Типологія держав і теорія сучасної держави.	1
6.	Тема 6. Форма держави: державне правління, державний устрій, державний режим.	1
	Кредит 2. Держава, демократія, права і свободи людини та громадянина. Побудова сучасної держави	10
7.	Тема 7. Співвідношення суспільства, держави і права. Держава у	2

	політичній системі суспільства.	
8.	Тема 8. Держава та особа: гарантії прав і свобод людини та громадянина.	2
9.	Тема 9. Загальне вчення про демократію та основні теорії демократії.	1
10.	Тема 10. Механізм та апарат держави.	1
11.	Тема 11. Державні органи влади в Україні.	2
12.	Тема 12. Правова сутність та характерні ознаки правової держави.	2
	Кредит 3. Загальне вчення про право. Систематизація, реалізація і розуміння правових норм	4
13.	Тема 13. Поняття, походження права, сучасне право розуміння.	2
14.	Тема 14. Правове регулювання: його поняття та особливості.	
15.	Тема 15. Соціальна цінність, принципи та функції права.	
16.	Тема 16. Норми права в системі нормативного регулювання.	
17.	Тема 17. Правоутворення та форми (джерела) права.	
18.	Тема 18. Нормативно-правовий акт, його види та загальні відмінності від інших актів.	
19.	Тема 19. Система права та систематизація нормативно-правових актів. Правові відносини.	1
20.	Тема 20. Реалізація норм права та правозастосування. Тлумачення норм права.	1
	Кредит 4. Законність, правопорядок, юридична відповідальність та правосвідомість	14
21.	Тема 21. Законність і правопорядок. Правова та правомірна поведінка. Правопорушення.	4
22.	Тема 22. Юридична відповідальність.	2
23.	Тема 23. Правосвідомість і правова культура. Правове виховання та правовий всеобуч.	4
24.	Тема 24. Правове регулювання і його механізм. Юридична техніка.	4
	Кредит 5. Юридична практика, юридичний процес, юридична техніка. Типології правових систем світу	12
25.	Тема 25. Юридична практика.	2
26.	Тема 26. Юридичний процес.	2
27.	Тема 27. Поняття типу і типології правових систем світу. Наука загального порівняльного правознавства.	-
28.	Тема 28. Романо-германський тип правових систем світу.	2

29.	Тема 29. Англо-американський тип правових систем світу.	2
30.	Тема 30. Релігійно-традиційний тип правових систем світу (мусульманське, індуське, китайське, японське право).	4
31.	Разом:	50

8.Форми роботи та критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно** якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань обліку та оподаткування, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Студенту виставляється **дуже добре** за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 арифметичні і 1—2 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється **добре** за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені достатньо повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань не повністю завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене

ставлення студента до фактів і подій або допущені 3—4 арифметичні і 2—3 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється **достатньо** в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок при розв'язанні задач.

Студенту виставляється **задовільно** в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.

Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Встановлюються наступні вагові коефіцієнти:

- Екзамен - 0,4
- Поточний контроль дисципліни, яка закінчується екзаменом - 0,6
- Залік – 0,2
- Поточний контроль дисципліни, яка закінчується заліком - 0,8

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 5 кредитів.

Оцінювання 5 кредитів = 500 балів.

Поточний контроль						Накопичувальні бали/ Сума (600 балів)
1 кредит						
П1	П2	П3	П4	С1		100
15	15	15	15	40		
Поточний контроль						Накопичувальні бали/ Сума
2 кредит						
П5	П6	П7	П8	С2		100
15	15	15	15	40		
Поточний контроль						Накопичувальні бали/ Сума
3 кредит						
П9	П10	П11	П12	П13	С3	100
15	15	15	15	15	25	
Поточний контроль						Накопичувальні бали/ Сума
4 кредит						
П14	П15	П16	П17	С4		100
20	20	20	20	20		
Поточний контроль						Накопичувальні бали/ Сума
5 кредит						
П18	П19	П20	С5			100
25	25	25	25			

9. Засоби діагностики

Одним із важливих засобів підвищення ефективності навчального процесу є створення регулярної, активної, стимулюючої системи навчальної роботи студентів. Ця стимулююча система проявляється у застосуванні різних видів контролю.

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу «**Теорія держави та права**», за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, проміжного і підсумкового контролю, визначених навчальною програмою.

1. Поточний контроль здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення семінарських (практичних) занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за темами дисципліни. Такий вид контролю стимулює у студентів прагнення до систематичної самостійної роботи, виконання практичних завдань, підвищення інтересу до навчальної дисципліни, формування почуття відповідальності за результати навчання.

Поточний контроль проводиться, зокрема, у таких формах:

- 1.1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
- 1.2. Метод письмового контролю: контрольна робота
- 1.3. Метод тестового контролю (письмового).
- 1.4. Метод самоконтролю.

2. **Підсумковий контроль** застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни.

10. Методи навчання

1. **Проблемні лекції** направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

2. **Робота в малих групах** дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

3. **Семінари-дискусії** передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

4. **Мозкові атаки** – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

5. **Кейс-метод** – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

6. **Презентації** – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань.

11. Рекомендована література

Основна література

1. Бандурка О.М. Теорія держави і прав : підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.
2. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І Козюбри. К.: Ваіте, 2015. (<https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf>)
3. Ихомиров О.О. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахів- ців з інформ. Безпеки. К.: Кондор, 2016. 332 с.
4. Історія держави і права України: навчальний посібник / Трофанчук Г.І. – К.: Юрінком Інтер, 2019. – 700 с.
5. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права. Підручник. К.: Кондор, 2006. - 716 с.
6. Крестовська Н. М Теорія держави і прав: підручник, практикум, тести. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
7. Крестовська Н. М. Теорія держави і прав: підручник, практикум, тести. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
8. Петришин О.В. Загальна теорія права : підручник. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. - 568 с.
9. Скаун О.Ф. Теорія держави і права: підручник . К.: Алерта, 2014. 528 с.

Допоміжна література

1. Білозьоров Є.В. Ефективність законотворчості як чинник формування правової держави в Україні / Є.В. Білозьоров. *Конституційна реформа в Україні: досвід, проблеми, перспективи: матеріали круглого столу, присвяченого 17-ій річниці прийняття Конституції України* (25 червня 2013 р.). К. ТОВ «НВП» Інтерсервіс, 2013. С. 18-23.
2. Бойко І. Й. Держава і право Гетьманщини. Л., 2010.
3. Бондар Ю.М. Принцип верховенства права як умова правового закону // *Права людини: історія та сучасність. Збірник матеріалів VI наукової конференції студентів та молодих учених факультету правознавства та міжнародних відносин УДУФМТ: 15 березня 2013 р.* К.: УДУФМТ, 2013. С. 35-39.
4. Бриль К.І. Правозастосовний акт як особливий вид індивідуальних правових актів: дис. ... кандидата юрид. наук: 12.00.01 / Бриль Костянтин Іванович. К., 2008. 214 с.
5. Винар Любомир. *Козацька Україна: Вибрані пр.* К.; Л.; НьюЙорк; Париж, 2003.
6. Гончаренко В.Г. *Історія держави і права України: Курс лекцій.* К., 2006.
7. Єрмолаєв В. М., Козаченко А. І. *Органи влади і управління Української держави (друга половина XVII–XVIII ст.)* Х., 2002.
8. Завальний А.М. *Методологічні та теоретичні основи пізнання юридичних фактів.* К. : Вид-во Європейського університету, 2011. 96 с.
9. Завальний А.М. *Юридичні факти в сфері здійснення правоохоронної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»* / А.М. Завальний. К., 2007. 20 с.
10. Зайчук О. В. *Концепція удосконалення інституту юридичної відповідальності держави перед громадянським суспільством та особою в Україні [Електронний ресурс]. Часопис Київського університету права.* 2014. № 3. С. 311-312.
11. Іванов В. М. *Історія держави і права України: Навч. посіб.* К., 2013.
12. Іванов В. М. *Практикум з історії держави і права України: Навч. посіб.* К., 2014. 38
13. Калюжний Р.А. *Правові стимули в механізмі правового стимулювання.* Київ : «МП Леся», 2013. 204 с.
14. Катаріна Собота *Принцип правної держави: конституційно-правні та адміністративно-правні аспекти.* [пер. з нім. Г. Рижов, О. Блащук, К. Татарчук]; відп. ред. О. Сироїд. К.: ВАІТЕ, 2013. 608 с.
15. Лазнюк Н.В. *Реалізація права в діяльності ОВС. Митна справа.* 2014. № 9. С.35–46.
16. Максимова Л. О. *Юридична відповідальність сторони обвинувачення у кримінальному провадженні [Електронний ресурс] Форум права.* 2015. № 1. С. 173–177. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2015_1_30.pdf
17. Осауленко А.О. *Історико-правовий аспект становлення та розвитку*

- поглядів на покарання : матеріали постійно діючого науково-теоретичного семінару «Правова доктрина та юридична практика: досвід і перспективи розвитку» (Київ, 25 березня 2014 р.): Випуск 3 / К.: НАВС , 2014. С. 81-83.
18. Тація В.Я. Історія держави і права України: Акад. курс: У 2 т. К., 2000. Т. I. С. 5–71.
19. Терлюк І.Я. Історія держави і права України: навчальний посібник. К.: Кондор, 2018. 772 с.
20. Терлюк І.Я. Історія держави і права України: навчальний посібник. К.: Атіка, 2016. 944 с.
21. Тюріна О.В. Правосвідомість та правова система: окремі аспекти співвідношення: *матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Людина, суспільство, держава: правовий вимір в сучасному світі»* (27 лютого 2014 року) К.: НАУ. 2014, С. 111-113
22. Удовіка Л.Г. Трансформація правової системи в умовах глобалізації: антропологічний вимір: Монографія. Х: Право, 2011.- 552 с.
23. Хрестоматія з історії держави і права України: Навч. посіб. / Упоряд.: А. Чайковський (кер.), О. Л. Копиленко, В. М. Кривоніс та ін. К., 2010.
24. Хрестоматія з історії держави і права України: Навч. посіб.: У 2 т. / За ред. В. Д. Гончаренка. К., 2007. Т. I.
25. Чайковський А.С. Історія держави і права України: Навч. посіб. К., 2000.
26. Шемшученко Ю.С. Порівняльне правознавство: сучасний стан і перспективи розвитку: збірник наукових праць. упор. О.В. Кресін, І.М. Ситар. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 620 с.
27. Шигаль Д. А. Історія держави і права України: навчальний посібник. Харків: «Право», 2018. 252 с.
28. Щербатюк В.М. Історія держави і права України: курс лекцій. К.: Фенікс, 2018. 496 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
- <http://www.kmu.gov.ua> - Урядовий портал України
- <http://pravoznavec.com.ua> - Правознавець: Електронна бібліотека юридичної літератури
- <http://forum.yurclub.ru/index.php?act=downloads> - Юридическая библиотека ЮрКлуба
- www.library.univ.kiev.ua - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича
- <http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека України